

Dla formalności: operujemy w skrypcie na liczbach rzeczywistych, chyba że zostało zaznaczone inaczej.

1 Definicje

Jednomian - wyrażenie będące iloczynem liczby oraz zmiennych. Np. $5x^2$, $18xy$, $7z$.

Wielomian - suma skończenie wielu jednomianów. Np. $2+4x$, $100x^{18}-\sqrt{18}x^7+x-\pi$. W ogólności jest to wyrażenie postaci $a_0 + a_1x + a_2x^2 + a_3x^3 + \dots + a_nx^n$, gdzie a_i są liczbami dla $0 \leq i \leq n$.

Współczynniki wielomianu - elementy a_i wielomianu $a_0 + a_1x + \dots + a_nx^n$.

Funkcja wielomianowa - dla wielomianu $f = a_0 + \dots + a_nx^n$ funkcją wielomianową jest $f(s) = a_0 + a_1s + \dots + a_ns^n$.

Poboczna notatka: formalnie funkcja wielomianowa jest czymś innym niż wielomian. Nieformalnie bywa przyjmowane, że to jest taki sam twór i tak będzie w dalszej części skryptu.

Pierwiastki wielomianu - argumenty, dla których funkcja wielomianowa przyjmuje wartość 0 ($f(x) = 0$).

Wielomian zerowy - taki wielomian, że $f = 0$.

Stopień wielomianu (oznaczany $\deg(f)$) - największe n , dla którego współczynnik przy x^n wielomianu jest niezerowy.

Funkcja kwadratowa - funkcja wielomianowa drugiego stopnia.

2 Wzory skróconego mnożenia

Niech $\binom{n}{k} = \frac{n!}{k!(n-k)!}$.

$$(x+y)^n = \binom{n}{0}x^0y^n + \binom{n}{1}x^1y^{n-1} + \binom{n}{2}x^2y^{n-2} + \dots + \binom{n}{n}x^ny^0$$

W szczególności: $(x+y)^2 = x^2 + 2xy + y^2$, $(x-y)^2 = x^2 - 2xy + y^2$, $(x+y)^3 = x^3 + 3x^2y + 3xy^2 + y^3$, $(x-y)^3 = x^3 - 3x^2y + 3xy^2 - y^3$.

$$x^n - y^n = (x-y)(x^{n-1}y^0 + x^{n-2}y^1 + x^{n-3}y^2 + \dots + x^0y^{n-1})$$

Jeśli n jest nieparzyste, to $x^n + y^n = (x+y)(x^{n-1} - x^{n-2}y + x^{n-3}y^2 - x^{n-4}y^3 + \dots + x^2y^{n-3} - xy^{n-2} + y^{n-1})$.

3 Pierwiastki wielomianu

Wielomian stopnia n ma nie więcej niż n różnych pierwiastków.

Jeśli wielomian stopnia n ($a_0 + a_1x + \dots + a_nx^n$) ma n pierwiastków: x_1, x_2, \dots, x_n , to

$$a_0 + a_1x + \dots + a_nx^n = a_n \cdot (x - x_1) \cdot (x - x_2) \cdot \dots \cdot (x - x_n).$$

3.1 Pierwiastki funkcji kwadratowej

Dla funkcji kwadratowej $f(x) = ax^2 + bx + c$ pierwiastki są równe $\frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a}$. Co jeśli $b^2 - 4ac < 0$?
Co jeśli $b^2 - 4ac = 0$?

4 Wzory Viete'a

Niech x_1, x_2, \dots, x_n będą pierwiastkami wielomianu $a_n x^n + a_{n-1} x^{n-1} + \dots + a_1 x + a_0$, $a_n \neq 0$.

$$\begin{cases} x_1 + x_2 + \dots + x_{n-1} + x_n = \frac{-a_{n-1}}{a_n} \\ x_1 x_2 + \dots + x_1 x_n + x_2 x_3 + \dots + x_2 x_n + \dots + x_{n-1} x_n = \frac{a_{n-2}}{a_n} \\ \vdots \\ x_1 x_2 \dots x_n = (-1)^n \frac{a_0}{a_n} \end{cases}$$

5 Zadania

Zadanie 1. Liczby a, b spełniają warunek $2a + a^2 = 2b + b^2$. Wykaż, że jeżeli liczba a jest całkowita, to liczba b także jest całkowita.

Zadanie 2. Wyznacz wszystkie trójki (a, b, c) liczb całkowitych różnych od 0, dla których

$$(1 - a)(1 - b)(1 - c) = (1 + a)(1 + b)(1 + c)$$

Zadanie 3. Dany jest wielomian $P(x)$, stopnia n , spełniający $P(k) = \frac{k}{k+1}$ dla $k = 0, 1, 2, \dots, n$. Określ wartość $P(n+1)$.

Zadanie 4. Niech $f(t) = t^3 + t$. Czy istnieją $x, y \in \mathbb{Q}$, $m, n \in \mathbb{Z}_+$, że $xy = 3$ oraz

$$\underbrace{f(f(\dots f(f(x)) \dots))}_{m \text{ razy}} = \underbrace{f(f(\dots f(f(x)) \dots))}_{n \text{ razy}}?$$